

Gyermekvédelmi irányelvek

Szabályzatot alkalmazó szervezet neve:

**Völgyzugolyház Alapítvány a
Kacifántosokért**

Székhelye: **1171 Budapest, Nápoly u. 68.**

Bérleménye: **1173 Budapest, Vanília u. 7.**

Nyilvántartási szám: **01-01-0012384**

Adószáma: **18875731-1-42**

Gazdálkodási forma: **569 Egyéb alapítvány**

Képviselőre jogosult személy(ek) neve:

**Somlai Zsuzsanna Gabriella
Horváthné Borbély Katalin**

Hatályba lépés időpontja: **2024.01.01.**

Hatályba léptető határozat száma: .....

.....
*a szervezet
képviselőtére jogosult aláírása*

I. Bevezető

1. A gyermekvédelmi irányelv célja

Jelen dokumentum célja, hogy biztosítsuk az Alapítvánnyal kapcsolatba kerülő gyerekek biztonságát, és jóllétét. A Gyermekvédelmi irányelvek betartásával kizárjuk annak a lehetőségét, hogy a Völgyzugolyház Alapítvány a Kacifántosokért (továbbiakban: Alapítvány) munkavállalói, az Alapítvánnyal kapcsolatban álló intézmények, szervezetek és szakemberek (ez utóbbi alkalmazotti jogviszonyban álló, más szervezettel való alkalmazotti jogviszonyban álló, vállalkozói, megbízási szerződéses jogviszonyban álló), illetve az Alapítvány önkéntesei (a továbbiakban összefoglalóan: munkatársak) működésük során bármilyen formában kárt okozhassanak azoknak a gyerekeknek, akikkel a szolgáltatásaink során kapcsolatba kerülünk.

További cél, hogy átláthatóvá, ellenőrizhetővé tegyük az Alapítvány működését, és az esetleges szabálysértések esetén követendő eljárásokat. A gyerekek biztonságáért mindenki felelős. Az Alapítvány minden munkatársával megismerteti a gyermekvédelmi irányelveit, de ez nem helyettesíti a munkatársak egyéni felelősségvállalását a gyerekek felé.

További cél, hogy amennyiben mégis bántalmazás vagy veszélyeztetés gyanúja merülne fel, az irányelvben lefektetett átlátható kereteknek köszönhetően az Alapítvány hatékony intézkedéseket tudjon tenni az ilyen esetek feltárására, megfelelő intézményi kezelésére és utánkövetésére.

2. Bemutakozás

Az Alapítvány célja a fogyatékossgal vagy bármely akadályozottsággal, hátránnyal élő gyermek és családjuk támogatása, integrációjuk, esélyegyenlőségük megvalósítása, a minőségi élet megteremtéséhez való hozzásegítés. A fogyatékossgal élő emberek veleszületett méltóságának, az egyéni autonómia tiszteletének érvényesítése, a teljes és hatékony társadalmi részvétel előmozdítása. A fogyatékossgal élő személyek támogatása – ideértve a sorstársi segítségnyújtást is – annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő személyek számára az élet minden területén biztosított legyen a legteljesebb függetlenség, a fizikai, mentális, szociális és szakmai képességek, valamint a teljes befogadás és részvétel elérése és megtartása.

3. Tevékenységeink

Az Alapítvány elsődleges feladata a „Zugolyda sulí” fenntartása, üzemeltetése, fejlesztése. A Zugolyda sulí egy olyan iskolai csoport, ahová az ellátórendszerből kieső súlyosan, halmozottan fogyatékos, iskolaköteles gyerekek járhatnak. Az Alapítvány az állami intézményekkel való együttműködésben biztosítja a fejlesztő nevelés-oktatást maximum 7 gyerek számára, akik ezáltal teljesítik tankötelezettségüket, megkapják a számukra szükséges értelmi és mozgásfejlesztéseket, gyógypedagógiai, konduktív és élménypedagógiai foglalkozásokat, gondozást, valamint nappali ellátást.

Az iskolai fejlesztéseken túl biztosítunk szabadidős programokat, inkluzív családi rendezvényeket és nyári napközis táborokat, melyeken az iskolai csoporton kívül külsős ép és speciális igényű gyerekek is részt vehetnek.

A családok tehermentesítése céljából - igény esetén - hétfégi és délutáni napközis felügyeletet is biztosítunk.

Társadalmi érzékenyítés céljából óvodai érzékenyítő foglalkozásokat tartunk a helyi óvodák körében.

Igény esetén – sérült gyereket nevelő hozzátartozónak ingyenes mentálhigiénés konzultációt tartunk.

Célunk

- Rákosmentén és környékén élő sajátos nevelési igényű, azok közül is elsősorban a súlyos és halmozottan sérült, a jelen oktatási rendszerbe nem integrálható gyermekek komplex fejlesztésének és teljes körű nappali ellátásának biztosítása;
- kacifántos gyermeket nevelő családok összefogása, sorstársi közösség kiépítése és támogatása, az inklúziót segítő programok megvalósítása;
- hosszútávon egy olyan közösségi, fejlesztő- és lakótér kialakítása, mely a bölcsőtől a sírig kíséri és támogatja a sajátos igényekkel élő személyt és családját.
- A kacifántos gyermekek/felnőttek és családjaik támogatása, életminőségének javítása, a társadalmi integrációjuk és családban maradásuk elősegítése.

4. Szakmai irányelveink

Egyéni és csoportos formában való oktatás, személyre szabott feltételek megteremtése.

Egyenlő hozzáférés biztosítása az oktatáshoz.

Minden együttműködést partneri minőségben valósítunk meg.

5. Kommunikációs és viselkedési alapelveink

Partneri viszonyt alakítunk ki az Alapítványhoz bármilyen módon kapcsolódó emberekkel, szervezetekkel. Kerüljük az alá/főlé rendeltséget tükröző viszonyt a kommunikációban és a viselkedésben.

Törekszünk az asszertív kommunikációra. Alapértékünk az erőszakmentesség. Az erőszak minden formáját elutasítjuk, legyen szó verbális vagy fizikai megnyilvánulásról.

Törekszünk a win-win megoldásokra, a másik jó szándékából indulunk ki.

Célunk, hogy minden gyerek biztonságban legyen mind az iskolai foglalkozások, mind a szabadidős programjaink során.

Kerüljük a negatív, bántó beszédstílust, beszéd tartalmát, melyek bíráló, ítélkező hozzáállást sugallnak.

Minden gyermeket egyenlőnek tekintünk, képességeiktől függetlenül. Minden gyermekkel elfogadóan, méltósággal és támogatóan viselkedünk.

6. A gyermekvédelmi irányelvek alapelvei és alapvető értékei

Az Alapítvány a szakmai alapelvein és céljain túl elkötelezett a következő értékek mellett, amelyek elfogadását, szem előtt tartását és betartását valamennyi munkatársától elvár:

Támogatás: Az Alapítvány tevékenysége során támogatja és segíti a gyermekek fejlődését és kiteljesedését annak érdekében, hogy meglévő képességeik és erőforrásaik fejlesztésén keresztül képesek legyenek a lehető legjobban kiaknázni lehetőségeiket.

Emberi méltósághoz való jog biztosítása: Minden embert megillet a megbecsülés és elismerés, az emberi méltóság, amely alapján értékesnek, megbecsültnek és elfogadottnak érezheti magát a társadalom egészében és a kisebb közösségekben egyaránt.

Biztonsághoz való jog biztosítása: Minden gyereket megillet a jog, hogy biztonságban, mindennemű veszélyeztetettség, bántalmazástól, kihasználástól és elhanyagoltságtól mentesen élhessen.

A jelzés garانتálása: Annak biztosítása, hogy minden munkatárs megismerje a gyerekek védelme érdekében teendő szükséges lépéseket, folyamatokat. Mindenkinek tudnia kell azt is, hogy a felmerülő helyzetekben mely személyek/intézmények felé kell jelzést tenni.

A gyerekek elleni visszaélésekre való megfelelő reagálás: A gyerekek jóllétét veszélyeztető körülmények felmerülése esetén a támogatásukat és védelmüket szolgáló intézkedések mellett erős elköteleződés. Ebbe bele tartozik a konkrét esetben részt vevő személyek támogatása, az érintett szakemberekkel/szervezetekkel való együttműködés, és minden olyan intézkedés megtétele, amely a hasonló esetek megismétlődésének esélyét csökkenti.

Átláthatóság: Az Alapítvány minden döntése és tevékenysége átlátható és az által vezérelt, hogy a gyerekek és családjaik mindenek felett álló érdeke érvényesüljön.

Gyermekközpontúság: A gyermekközpontúság számunkra azt jelenti, hogy mi minden tevékenységünkben tapasztalatainkat és lehetőségeinket a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve és elfogadva az ő legfőbb érdeküket szolgáljuk.

Bizalom: A bizalom számunkra azt jelenti, hogy tudjuk mi mindannyian jót akarunk a gyermekeknek, és bár vannak közöttünk különbségek, ugyanazok az értékek mentén dolgozunk és betartjuk a szabályokat.

Felelősség: A felelősség számunkra azt jelenti, hogy mi mindannyian vállalt feladatainkat teljesítjük, és a gyermekek érdekében a legjobb tudásunk szerint szívvel – lélekkel dolgozunk.

Együttműködés, partnerség: az együttműködés számunkra azt jelenti, hogy az Alapítvány elkötelezett abban, hogy minden hozzá fordulóval és minden általa megkeresett szakemberrel együttműködik a gyermek érdekében. Az Alapítvány tevékenysége során együttműködik társintézményekkel, iskolákkal, szakemberekkel szem előtt tartva azt, hogy a különböző nézőpontok egyeztetése és a közös gondolkodás segíti elő az ügyek leghatékonyabb kezelését.

Utókövetés és felülvizsgálat: Az Alapítvány rendszeresen felülvizsgálja a gyerekekkel kapcsolatos protokolljait és szabályzatait azért, hogy azok valóban segítsék a gyakorlati munkát és megfeleljenek az aktuális jogszabályi és törvényi előírásoknak.

Biztonságos adatkezelés és titoktartás: Az Alapítvány dolgozói bizalmasan kezelik a gyermekek személyes adatait. Ennek értelmében az Alapítvánnyal kapcsolatban álló személyek személyes adatai nem adhatók ki illetéktelen harmadik félnek (ez alól kivételt képez a kifejezett, írásbeli hozzájárulás, illetve a jogszabályban előírt módon a hatóság részére történő adatszolgáltatás)

Zéró tolerancia: Az Alapítvány elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyerekekkel szembeni bántalmazás, erőszak, zaklatás és visszaélés minden formáját. Munkája során biztonságos környezet és közösség létrehozására törekszik, és semmilyen formában nem alkalmaz olyan személyt/alkalmazását megszünteti annak, aki veszélyt jelent a gyerekekre.

Fogyatékoságban érintett gyermekek jogainak védelme: Mindenkor szem előtt tartjuk a gyermek szabad akaratát, biztonságához való jogát, és személyiségének védelmét. A gyermekek alternatív, a beszédet helyettesítő kommunikációs technikáit elfogadjuk, minden esetben a beszéddel egyenértékűnek tekintjük. Az intellektuális képességzavarban érintett gyermekek számára a döntésekben segítséget nyújtunk, a támogatott döntéshozatal eszközeit használjuk, ezzel támogatva minél teljesebb önrendelkezésüket.

Jogérvényesítési garancia: A vele kapcsolatban álló személyek jogainak megsértésével kapcsolatosan az Alapítvány minden beérkező panaszt megvizsgál, és megteszi a megfelelő intézkedéseket, amelyeket átláthatóan és pontosan kommunikál az érintettek felé.

Tudatosság a gyerekek helyzetét illetően: Az önkéntesek legyenek tisztában a bántalmazás gyerekekre gyakorolt hatásaival (pl.: Poszttraumás stresszavar) és a mérgező társadalmi környezet gyerekekre gyakorolt hatásaival (pl.: nem támogató tanárok, előítéletek), és ezeket figyelembe véve támogassák őket.

II. Felelősség: Kikre terjednek ki az irányelvek?

Az irányelv kiterjed az Alapítvánnyal formális kapcsolatban álló gyerekekre - az Alapítvány tehát az összes hozzá kapcsolódó gyerekre kiterjeszti felelősségét.

Az irányelv tekintetében gyermek bármely személy, aki a 18. életévét nem töltötte be és bármilyen formális kapcsolatban van az Alapítvánnyal. Ezen túlmenően, az Alapítvány az irányelvben foglalt elveket, értékeket és magatartási szabályokat érvényesíti valamennyi, az Alapítvánnyal bármilyen formában kapcsolatba kerülő gyerek vonatkozásában - például az Alapítvány által szervezett programra látogatóként érkező, vagy a testvérét kísérő gyerekek.

Az Alapítvány számára kiemelten fontos a társadalmi szolidaritás növelése. Az Alapítvány kommunikációja során arra törekszik, hogy felhívja az emberek figyelmét a fogyatékosággal élő

gyerekek és felnőttek speciális körülményeire és mindent megtegyen hátrányos megkülönböztetésük, megbélyegzésük és kirekesztésük ellen. Az Alapítvány kommunikációja során felelősséget vállal a gyerekekért általában, ezért soha nem tesz olyan kijelentést, megnyilvánulást, amely lealacsonyító vagy megbélyegző rájuk nézve.

III. Felelősség: Mitől védi meg a gyerekeket az Alapítvány?

Az Alapítvány elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyermekekkel és felnőttekkel szembeni bántalmazás, erőszak, zaklatás és visszaélés, valamint a veszélyeztetés minden formáját, ideértve a rendszerabúzust és a társadalmi szintű kirekesztést is.

Az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének meghatározása szerint a gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, amely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi, egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.

Bántalmazás: Minden olyan magatartás, amely a gyerekek sérelmét eredményezi, vagy a biztonságos és egészséges fejlődésüket akadályozza. Bántalmazás az is, ha valamivel (pl. megütéssel, kízással) megfenyegetnek egy gyereket, a fenyegetés pedig félelmet, szorongást kelt benne. A bántalmazás nem feltétlenül „aktív tett” – az is annak minősül, ha valaki nem tesz meg valamit (mulasztás), és ezzel veszélyezteti a gyerekeket.

A bántalmazás lehet fizikai, érzelmi bántalmazás, elhanyagolás.

Veszélyeztetés: Amikor a gyerek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését bármilyen körülmény gátolja vagy akadályozza. Súlyos veszélyeztetésnek a gyerek olyan bántalmazását vagy elhanyagolását tekintjük, amely a gyerek életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károkat okozhat.

Kizsákmányolás: Egy másik személy tisztességtelen kihasználása.

Intézményi abúzus: Egy gyerek az oktatási/nevelési intézménnyel szemben kiszolgáltatott helyzetben van, és bízik abban, hogy az intézmény az ő érdekében őt védve jár el. Amikor az intézmény ezt a kötelezettségét elmulasztja vagy a megfelelő védelmet megtagadja, nem csupán nem segít, hanem egyenesen ront a gyerek helyzetén.

Rendszerabúzus: Amikor a gyerekek védelmét szolgáló tevékenység vagy rendszer nem létezik, vagy nem megfelelően működik, és ezzel hátráltatja a gyermekbántalmazás és a veszélyeztetés megelőzését és kezelését.

Az Alapítvány számára kiemelten fontos a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem. Az Alapítvány kommunikációjában és általában véve a vele való bármely együttműködésben is fontos célként tekint arra, hogy csökkentse a társadalmon belül észlelhető távolságokat.

IV. Felelősség: Mikor és hol védi meg a gyerekeket az Alapítvány?

Az Alapítvány mindig biztosítja a hozzá kapcsolódó gyerekek számára a védelmet, amikor személyesen kapcsolatba kerülnek velük, vagy észlelik bántalmazásukat, veszélyeztetésüket, vagy ezeket gyanítják. Mindig azok a felnőttek felelősek a gyerekekért, akik jelen vannak, akik az adott programot szervezik, biztosítják. A védelem ebben az esetben azt jelenti, hogy az Alapítvány átgondolja a lehetséges veszélyforrásokat, veszélyeztető tényezőket (megelőzés), valamint biztosítja a garanciális elemeket (5. rész)

- **Az Alapítvány épületein belül**

Az Alapítvány épületein belül (székhely, Zugolyda sulis) mindig az ott tartózkodó felnőttek vállalják a gyerekekért a felelősséget a szülői felelősség megtartása mellett.

- **Az Alapítvány által biztosított külső programokon**

Ez a felelősség nem csak az épület falain belül, hanem a külső programokon is tart: táborok, kirándulások, külsős foglalkozások, adománygyűjtések. Mindig azok a felnőttek felelősek a gyerekekért, akik a programot szervezik, biztosítják, a gyerekek felügyeletét ellátják. A gyerekek biztonságára az utazás, szállítás során is figyelni kell. A gyerekek szállítása során azok felelnek értük, akik az utazást biztosítják. Gépkocsival történő szállításkor a vonatkozó törvényi előírásoknak, szabályozásoknak eleget kell tenni (megfelelő állapotú jármű, segédeszközök, ülések).

- **Szakmai programokon, valamint kommunikáció és az adománygyűjtés terén**

Az Alapítvány felelőssége akkor is tart, ha gyerekek nincsenek jelen. Az Alapítvány és a munkatársak semmilyen felületen nem közölhetnek olyan dolgot, amely bármilyen szempontból negatívan érinti/érintheti őket. A gyerekekről való kommunikációban mindig a legfőbb érdekük szerint kell eljárni.

Ennek biztosítása érdekében:

- Az Alapítvánnyal kapcsolatba kerülő gyerekek törvényes képviselőjétől engedélyt kell kérni (lehetőleg írásban), hogy róluk képmás, hang- vagy videofelvétel készülhessen, és ezek az Alapítvány különböző hivatalos online felületein (pl. honlap, Facebookoldal), a munkatársak által kezelt felületeken (pl. Facebook-oldal) vagy egyéb felületen közzétételre kerülhessenek. A hozzájárulás bármikor visszavonható.
- A fénykép személyes adatnak minősül, ezért azt a 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseinek megfelelően kell kezelni. Az Alapítvány adatvédelmi nyilatkozata összhangban áll a vonatkozó nemzetközi és hazai normákkal.
- Az Alapítvány az érintetteket és a gyermekek törvényes képviselőjét tájékoztatja az adatkezeléssel kapcsolatos jogairól és a jogorvoslati lehetőségekről. A nemleges választ tiszteletben kell tartani. Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. A személyes adatok bizalmas kezelésére vonatkozó szabályok alá tartozik minden dokumentum.
- Az Alapítvány az érintetteket a képmás, hang- vagy videofelvétel készítése előtt tájékoztatja arról, hogy miért készülnek ezek a felvételek, és hogyan, mikor és hol tervezi ezeket közzétenni.
- Az Alapítvány a képmás, hang- vagy videofelvétel készítése előtt mindig meggyőződik arról, hogy ezek közzététele semmilyen tekintetben nem gyakorol kedvezőtlen hatást, illetve nem jelent veszélyt vagy kockázatot a gyerekekre vagy a családjukra nézve.
- Mindig figyelemmel kell lenni arra, hogy az elkészült képmások, hang- vagy videofelvételek nem sérthetik a gyerekek méltóságát vagy a személyiségi jogait.
- A felvételeken megjelenő emberek személyes adatait bizalmasan kell kezelni, és biztosítani kell, hogy a felvételeken feltüntetett adatok alapján a személyek ne legyenek beazonosíthatóak, kivéve, ha ahhoz az érintett kifejezett hozzájárulását adta. Az adatkezelők a rendelkezésre bocsátott személyes adatot (fényképet, videót, hangfelvételt) csak meghatározott célból kezelik.

- A felvételek biztonságos tárolását biztosítani kell annak érdekében, hogy illetéktelen személy ne férhessen hozzájuk.
- A felvételeken megjelenő személyeknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a felvételekkel és az azok közzétételével kapcsolatos aggályaikat jelezhessék akár a közzétételt követően is. Súlyos és megalapozott aggály esetén, vagy ha az érintettek azt kérik, akkor a felvételeket el kell távolítani az Alapítvány hivatalos online felületeiről, és azokat máshol sem lehet nyilvánosságra hozni.

V. Garanciák – mik biztosítják a gyerekek védelmét?

1. Munkatársak megismerése – biztonsági elemek a munkatársak kiválasztása során.

A legtöbbet azzal lehet tenni a gyerekek jólléte érdekében, hogy olyan felnőttek veszik őket körül, akik elkötelezettek a védelmük és a jogaik biztosítása mellett. Az új munkatársak felvétele a lehető legalkalmasabb időpont a gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére. Éppen ezért az Alapítvány fontosnak tartja, hogy minél jobban megismerje a jelentkező felnőtt hátterét függetlenül attól, hogy alkalmazottként, állami intézményből jövő utazópedagógusként, megbízottként vagy önkéntesként szeretne az Alapítványhoz kapcsolódni.

Az Alapítvány semmilyen formában nem alkalmaz/fogad olyan személyt, illetve nem bíz meg olyan önkéntest,

- aki korábban követett már el kiskorúak sérelmére bűncselekményt;
- aki korábban bántalmazott vagy veszélyeztetett gyereket;
- akiről az előzetes szűrés (felvételi eljárás során, referencia személlyel való beszélgetés során stb.) kiderül, hogy munkahelyváltásában része volt gyerekekkel szemben elkövetett bármilyen atrocitás, határátlépés, panasz vagy kifogás.

A biztonsági elemeket tartalmazó kiválasztási folyamat lényege annak biztosítása, hogy csak olyan személyek csatlakozhassanak az Alapítványhoz, akik elkötelezettek az alapelvek és a gyerekjogok védelme mellett.

A munkatársak, együttműködő partnerek kiválasztása nagyban függ a betöltött pozíciótól.

2. A gyermekvédelmi irányelv megismerése

Munkatársak

A gyerekek védelmének garanciájának szempontjából kiemelten fontos, hogy minden olyan személy, aki bármilyen módon az Alapítványhoz kapcsolódik, vagy annak a nevében jár el, ismerje, értse és magáénak érezze a gyerekek védelmével kapcsolatos elveket, felismerje a bántalmazás és a veszélyeztetés jeleit, valamint megfelelően járjon el ezekben az esetekben. Az új munkatársak akkor kezdhetik meg tevékenységüket az Alapítványnál, amikor megismerték és megértették az Alapítvány irányelveit.

Ezek biztosítása érdekében:

A munkatárs a szerződése aláírásával egyidejűleg vállalja, hogy betartja a Gyermekvédelmi irányelveket.

Önkénteseink

A velünk együtt dolgozó önkéntesek ugyanezeket az irányelveket követik. A gyermekek számára minden esetben példaértékűen viselkednek az Alapítvány színeiben érkező emberek. Ez érvényes az egymás közötti kommunikációra és a külső kommunikációra egyaránt.

Együttműködő személyek és szervezetek

A velünk együttműködő személyeknek (állami intézményi utazó gyógypedagógusok, konduktorok, megbízott terápia, fejlesztő szakemberek) és szervezeteknek - akik az Alapítványon keresztül kerülnek kapcsolatba a gyerekekkel - is fontos megismerni, elfogadni és önmagukra nézve betartani ezen irányelveket.

Törvényes képviselők

Az Alapítványhoz érkező gyerekek helyzetükből kifolyólag önálló döntést nem hozhatnak, ezért kiemelten fontos számunkra, hogy a szülőket/törvényes képviselőket megfelelően informáljuk a gyermekvédelmi irányelvekről.

Ennek érdekében a felvételt nyert gyerek törvényes képviselőit szóban tájékoztatjuk az érvényes irányelvekről, elektronikus (e-mail) formában tájékoztatást adunk át, valamint a honlapunkon elérhetővé tesszük az irányelveket, hogy bárki számára megismerhető lehessen.

3. Egyértelmű felelősségi körök és feladatok az irányelvekkel és a konkrét esetek kezelésével kapcsolatban

A gyerekek védelmének és az esetek hatékony kezelésének szempontjából lényeges, hogy mindenki számára egyértelműek és átláthatóak legyenek a felelősségi körök. Ha egyértelmű az, hogy melyik kérdés kinek a kompetenciájába tartozik, akkor a lehető leghatékonyabban a felelőshöz tudunk fordulni.

A felelősségi körök átláthatóságával továbbá elkerülhető az, hogy bárki olyan kérdésben hozzon döntést, amelyben nem ő rendelkezik a legtöbb tudással/felelősséggel.

Az átlátható és egyértelmű felelősségi körök tehát nem csak a gyerekeket, hanem a felnőtteket is védik.

Az Alapítvány kuratóriuma elnökének felelőssége:

- Bevezeti az irányelvet, nyomon követi és értékeli a megvalósulását.
- Biztosítja, hogy minden munkatárs tisztában legyen a felelősségi körével, és hogy megkapja az ezzel kapcsolatos tájékoztatást, felkészítést.
- Biztosítja, hogy minden munkatárs a szerződéskötésével egyben az irányelveket is elfogadja, és magára nézve kötelező érvényűnek fogadja el.
- Lebonyolítja a munkatársak részéről előforduló bántalmazási esetek kapcsán megfelelő eljárásokat.
- Éves rendszerességgel tájékoztatja az Alapítvány munkatársait, és a Zugolyda suliban tanuló gyerekek törvényes képviselőit az irányelv megvalósulásával kapcsolatban, illetve esetenként rendkívüli beszámolót tart.
- Biztosítja, hogy az Alapítvánnyal kapcsolatba kerülő gyermekek törvényes képviselői megismerjék a gyermekvédelmi irányelveket.

Jogok és felelősségvállalás:

A bántalmazással, veszélyeztetéssel kapcsolatos esetekben megvizsgálja, hogy milyen intézkedésekre kerülhet sor:

- eset megvizsgálása
- személyes beszélgetés az eset tisztázása érdekében

- esetmegbeszélés az Alapítványi munkatársakkal/igény esetén külsős szakemberek bevonásával
- állami utazópedagógus érintettsége esetén az anyaintézmény igazgatójának tájékoztatása, érintettekkel való együttes megbeszélés, további szükséges intézkedéshez az anyaintézmény hatáskörébe való esetátadás
- munkatárs tevékenységének felfüggesztése az eset vizsgálata/tisztázása végéig
- együttműködés végleges beszüntetése/büntetőeljárás indítása.

Minden munkatárs kötelessége és felelőssége:

- Támogatóan és aktívan részt vesz a gyerekek jogainak védelmében.
- Ismeri és betartja az irányelvben rögzített kötelezettségeit, részt vesz az Alapítvány által nyújtott felkészítésen.
- Az elvárható gondosság alapelvét alkalmazva végzi a munkáját.
- Munkatársi szerződése aláírásakor a gyermekvédelmi irányelveket is elfogadja.
- Állami utazóháló szakembere az Alapítvány Együttműködési Keretének (SZMSZ) tudomásul vételével egyúttal a gyermekvédelmi irányelveket is elfogadja
- Bántalmazással vagy annak gyanújával kapcsolatban az irányelvnek megfelelően jár el.
- A gyerekek védelmével kapcsolatos minden információt bizalmasan kezel (csak a legszükségesebb személyekkel lehet azokat megosztani).
- Bántalmazás vagy annak gyanúja esetén az irányelvekben foglaltaknak megfelelően jár el.
- A gyerekek jogait tiszteletben tartja, és velük minden tevékenység során úgy bánt, hogy a méltóságuk soha ne sérüljön.

Bántalmazás, illetve bűncselekmény gyanúja esetén nyitva álló jogorvoslati, áldozatsegítést biztosító lehetőségek, panasztételi fórumok:

- Büntetőeljárás kezdeményezése: büntetendő cselekmény gyanúja esetén
- Egyenlő Bánásmód Hatóság: eljárásának kezdeményezése: hátrányos megkülönböztetés, zaklatás, megtorlás esetén
- Alapvető Jogos Biztosa Hivatalánál eljárás kezdeményezése: alapvető jogos sérelme vagy azok közvetlen veszélye esetén
- Áldozatvédelmi, áldozatsegítő szolgáltatások kezdeményezése: bűncselekmény elszenvedése, illetve bűncselekmény közvetlen következményeként testi, lelki, érzelmi vagy vagyoni kár elszenvedése esetén
- Polgári peres eljárás kezdeményezése: a személyiségi jogok, az élet, a testi épség és az egészség megsértése; valamint a személy hátrányos megkülönböztetése (stb.) esetén
- Panasz, közérdekű bejelentés tétele: panasszal és közérdekű bejelentéssel bárki fordulhat az illetékes szervhez; a szóbeli közérdekű bejelentést a szerv írásba foglalja és a közérdekű bejelentőnek másodpéldányban átadja
- Integrált jogvédelmi szolgálat: gondoskodik a betegek, ellátottak és gyerekek törvényben meghatározott jogainak érvényesüléséről, védelméről; ellátja a jogvédelmi képviselők foglalkoztatásával összefüggő feladatokat, működteti a jogvédelmi képviselők hálózatát, irányítja, szervezi és ellenőrzi a jogvédelmi képviselők szakmai munkáját.
- Gyerek veszélyeztetésének jelzése az illetékes gyermekvédelmi szervek felé: ebben irányadónak tekintjük a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működésére vonatkozó

EMMI előírásokat (ezek összefoglalása elérhető a Hintalovon Alapítvány honlapján is: <https://hintalovon.hu/emmi-protokollok>).

Jelzés és esetkezelés

Fontos biztosítani, hogy az esetleges bántalmazást, vagy annak gyanúját névtelenül is lehessen jelezni az Alapítvány felé.

Zárt borítékban az Alapítvány vezetőségének átadható, a borítékot kizárólag az Alapítvány vezetősége bontja ki.

Az, hogy a jelzés után pontosan mi fog történni, az függ a konkrét esettől, valamint az abban érintett gyermek legfőbb érdekétől. Meg kell határozni azokat a kereteket, amelyek azt biztosítják, hogy a konkrét esetek kezelése a gyerekek érdekét biztosítja.

Az egyik ilyen alapelv, hogy minden jelzést és gyanút komolyan kell venni, és ki kell vizsgálni. Ez egyrészt elősegíti, hogy nem maradjanak kezeletlen ügyek, másrészt pedig azt, hogy az esetleges „álhírnék” is legyen következménye. Következmény lehet az is, hogy az eset kapcsán a törvényes képviselőkkel megbeszélést tartunk a felmerült bántalmazás kezeléséről, a gyermekvédelmi irányelveket ismét átbeszéljük.

A másik alapelv az, hogy minden esetben a jogszabályoknak és a gyerek legfőbb érdekét szem előtt tartva kell eljárni. A gyerek védelméért felelős személynek pontosan tudnia kell, hogy mikor és kihez kell fordulnia, kit kell bevonnia a helyzet kezelésébe.

A harmadik alapelv az, hogy minden jelzésnek legyen nyoma. Egyrészt fontos a jelzést tevőnek, hogy tudja, lett következménye annak, hogy szólt, másrészt pedig lényeges a jelzés pontos dokumentálása, ami az eset kezelése folyamán válik fontossá.

Mások által elkövetett bántalmazás vagy bántó viselkedés

Amennyiben a foglalkozásaink során gyermek környezetéből rá veszélyt jelentő magatartást, esetleg bántalmazást tapasztalunk, a következőképp járunk el:

Ha az elkövető Alapítványi munkatárs (Alapítványi alkalmazásban lévő munkatárs, Alapítvány megbízásából gyermekekkel foglalkozó szakember, társintézmények utazó hálójában dolgozó szakember):

Azonnal jelezni kell az Alapítvány elnökének. A jelzést lehetőleg szóban és írásban, de írásban kötelező jelleggel meg kell tenni. A jelzésnek tartalmaznia kell a jelentést tevő adatait (név, cím, elérhetőségek), a bántalmazással érintett adatait (név, cím, program, amin az eset előfordult), a bántalmazás leírása (dátum, hely, esetleírás), az esetben érintettek leírása, az esetet jelentő személy által megtett intézkedéseket.

Az Alapítvány elnökének felelőssége a konkrét esetben:

- eset megvizsgálása
- személyes beszélgetés az eset tisztázása érdekében
- esetmegbeszélés a munkatársak (ha utazóhálóban lévő szakember, akkor az anyaintézményi felettese)/ igény esetén külsős szakemberek bevonásával
- munkatárs tevékenységének felfüggesztése az eset vizsgálata/tisztázása végéig, utazóhálóban lévő szakember esetén az ügy átadása anyaintézményi felettese részére
- együttműködés végleges megszüntetése, büntetőeljárás indítása
- a jelzést tevő személy tájékoztatása

Ha az elkövető a gyerek környezetéből jön:

A nálunk tanuló gyermekek állapotából fakadóan a szóbeli kikérdezés nem jelent megoldást, ezért megfelelő körültekintéssel a bántalmazás kizárására törekszünk.

Amennyiben a foglalkozásokon egy gyerek viselkedéséből, fizikai állapotából következtethetünk olyan eseményekre, amelyek veszélyeztetik őt, de nem ott a jelenben zajlik, hanem más szintéren – pl. család -, esetleg a foglalkozások előtt vagy után szem- illetve fültanúi vagyunk hasonló esetnek:

1. Szülővel, családtaggal egyeztetünk, valamint jelezzük az Alapítvány felé. A jelzés lehetőleg szóban és írásban, de írásban kötelező jelleggel meg kell tenni. A jelzésnek tartalmaznia kell a jelentést tevő adatait (név, cím, elérhetőségek), a bántalmazással érintett adatait (név, cím, program, amin az eset előfordult), a bántalmazás leírása (dátum, hely, esetleírás), az esetben érintettek leírása, az esetet jelentő személy által megtett intézkedéseket.
2. Az Alapítvány vezetőivel egyeztetést kezdeményezünk három fél jelenlétével (pedagógus, szülő, Alapítvány)
3. Amennyiben a helyzet továbbra is fennáll, úgy külsős szakembert kérünk fel a helyzet kezelésére, a helyzet súlyosságától függően.

VI. Az irányelv bevezetése és felülvizsgálata

Az irányelv bevezetésének a következő lépései vannak:

1. Az irányelv elfogadása Az Alapítvány elkötelezett a gyerekek biztonsága és védelme mellett. Ennek megfelelően a munkatársakkal történő egyeztetést követően az Alapítvány elnöke fogadja el.
2. Az irányelvek integrálása Az Alapítvány már meglévő rendszereibe (munkaerő-kiválasztás, alapidokumentumok, új munka- és önkéntesszerződések, együttműködési megállapodások) és folyamataiba.
3. Felkészítés biztosítása minden olyan személy számára, akire vonatkozik. Az együttműködő szervezetek és partnerek tájékoztatása a szabályzatban lefektetett alapelvekről, amelyek a továbbiakban a közös munka alapját képezik.
4. Szülők/törvényes képviselők tájékoztatása az együttműködési szerződések keretein belül.
5. Rendszeres felülvizsgálat: elképzelhető, hogy időről időre szükséges felülvizsgálni az irányelveket akár a jogszabályi környezet változása miatt, akár azért, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy nem/máshogyan működik a gyakorlatban.

VII. Jogszabályok

- Az ENSZ Gyermekjogi egyezménye (kihirdette:1991. évi LXIV törvény)
- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.)
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.)
  - A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan
  - A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól szóló EMMI protokoll

- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény